

A. POTOČNIK:

Nova Ljubljana.

Velikonočni potres leta 1895. in njegove posledice.

epo solnčno jutro velikonočne nedelje dne 14. aprila 1895. leta je pozdravilo praznično oblečene Ljubljance in jih izvabilo na daljše in krajše izprehode.

Radostnih obrazov in prevzeti pomladanskega zraka so se vračali na večer v svoje domove in zadovoljni legali k počitku. Začuli pa so 17 minut po 23. uri grozno podzemsko grmenje in bobnenje. Poskakovati je začela stanovanjska oprava, pokale so stene, tramovje podstrešja je škrtalo, oglavje dimnikov se je valilo po strehah navzdol in padalo na cesto. Mnogi prebivalci so planili s postelj ter so mrtvaško blede hiteli na plan, ne meneč se za padajoče dimnike in opeko. Napol oblečeni so se zbirali v gruča in si pripovedovali doživljaje, čeprav je bila pozna ura in je ljudi tresel mraz. Vsi so čakali s strahom jutranje zore.

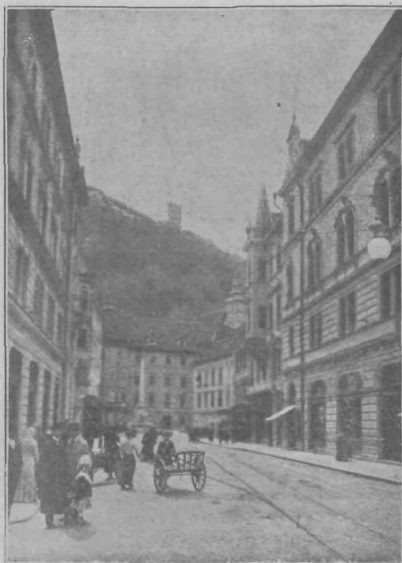
Stritarjeva (Špitalska) ulica ob potresu

Ko se je zdanilo, so opazili, kaj vse je potres strašnega učinil. Večina hiš je kazala silne razpoke in bilo je pričakovati, da bodo zidovi zdaj in zdaj popadali vkup. Potresni sunki so se vedno ponavljali. Ljudje se niso upali več v svoja stanovanja in so si rajši napravili ležišča pod milim nebom.

Predaleč bi prišli, ako bi hoteli opisati vse podrobnosti, ki so se odigravale v teh urah grozote in strahu. Nešteti so bili dobrotniki, ki so v teh obupnih časih prihiteli zbeganemu prebivalstvu na pomoč. A vse te podpore daleč niso zadostovale za vso škodo, ki jo je potres

provzročil Ljubljani. Nad 10 % vseh takratnih ljubljanskih poslopij so morali docela podreti, popraviti pa skoraj vsako poslopje.

Potres je bil pa obenem tudi sreča v nesreči. Razmajal in porušil je mnogo starih in gnilih stavb, ki so se umaknile lepim, modernim stavbam. Mesto je pridobilo celo vrsto razširjenih ulic in cest, hiše ob njih pa dovolj luči in zraka. Nastalo je več novih nasadov in parkov, odprle so se široke ceste, moderne ulice, nastala so nova predmestja s prijaznimi hišicami in lepimi vrtovi.

Stritarjeva ulica danes

Pri koncu smo z opisom Ljubljane! Izkušali smo lani in letos v »Zvončku« na kratko opisati vse važnejše dogodke, ki se tičejo razvoja naše bele Ljubljane, z vročo željo, da bi zbudili v srcih vseh veliko domovinsko ljubezen, ki jo zasluži naše lepo mesto. Končujemo z besedami našega pesnika Josipa Stritarja, ki pravi:

Lepó je, da se govori
navdušeno za dom in poje,
še lepše pa se meni zdi,
če zanj gre vsak na delo svojej!

